

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Największą barierą dla renaturyzacji rzek jest prawo

Wiadomo, jakie działania należy prowadzić, by renaturyzować polskie rzeki; wiadomo też, że to konieczność. Potrzeba tylko zmiany niektórych przepisów, by szybciej i skuteczniej

działać - uważa dr hab. Mateusz Grygoruk z SGGW. Resort klimatu zapewnia, że wprowadzanie takich zmian już się rozpoczęło.

25 czerwca obchodzony był Dzień Żeglarza, zwany też Dniem Marynarza.

Dr hab. Mateusz Grygoruk, prof. SGGW z Centrum Badań Klimatu, zauważył, że choć wiedza o konieczności renaturyzacji rzek rośnie, a korzyści z niej płynące są dobrze udokumentowane, to w praktyce zmiany postępują bardzo powoli. Jako jedną z głównych barier wskazał obecne prawo wodne, "które wciąż bardziej sprzyja degradacji rzek niż ich naprawie".

"Ministerstwo Środowiska już kilka lat temu opublikowało +Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych+. Prace utrzymaniowe to działania, które zarządcy wód mogą prowadzić bez dużych formalności. Problem w tym, że prawie wszystkie te działania prowadzą do pogorszenia stanu rzek. Obejmują bowiem takie zagadnienia jak wykaszanie roślinności, odmulanie, usuwanie drzew, niszczenie tam bobrowych - a to wszystko są prace, które systemowo degradują ekosystem rzeczny" - skomentował ekspert.

Co gorsza - zwrócił uwagę - obowiązujące przepisy utrudniają podejmowanie nawet drobnych, szybkich działań na rzecz poprawy stanu rzek. "Prawo pozwala nam np. wyciąć drzewo, rosnące nad brzegiem, ale już nie pozwala posadzić tam nowego. Żeby wykonać choćby małą renaturyzację, np. odtworzyć meander, wprowadzić nową roślinność nad rzekę, rozbić stary betonowy próg - potrzebne są procedury inwestycyjne, studia wykonalności, pozwolenia na budowę. A to kosztowne, czasochłonne i często zniechęcające" - wskazał.

Do tego, jak dodał, po każdej większej powodzi powraca pomysł budowy nowych zbiorników retencyjnych jako remedium na przyszłe zagrożenia. Tymczasem takie rozwiązania mogą przynieść więcej szkody niż pożytku. "Budowa zbiorników nie rozwiązuje problemu powodzi. Wręcz przeciwnie - im bardziej regulujemy rzeki, tym szybciej płynie woda i tym większe zagrożenie w dolnym biegu. Problem nie leży bowiem w rzece, tylko w całej zlewni, którą trzeba inaczej zagospodarować. Pamiętajmy o tym: zbiorniki - tak jak renaturyzacja rzek - mogą ograniczać ryzyko powodzi i suszy, jednak nie wyeliminują go w zupełności" - podkreślił prof. Grygoruk.

Brak działań renaturyzacyjnych i kontynuowanie tradycyjnych metod utrzymywania rzek powodują, że rosną problemy środowiskowe, a także koszty społeczne i gospodarcze. "Jeżeli nie odbudujemy naturalnych funkcji rzek, będziemy płacić coraz więcej: za uzdatnianie wody, za naprawę infrastruktury po powodziach, za walkę ze skutkami suszy" - ostrzegł naukowiec.

W jego opinii, choć w Polsce istnieje już Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych, który dla każdej rzeki wskazuje kierunki potrzebnych działań, problemem pozostaje brak narzędzi umożliwiających szybkie, lokalne decyzje. "Gdyby zmienić przepisy i pozwolić na pewne proste działania w ramach prac utrzymaniowych, wielu lokalnych zarządców wód już dziś mogłoby poprawiać stan rzek niewielkim kosztem i bez zbędnych formalności" - zasugerował ekspert.

Naukowiec zwrócił uwagę na stopniowy wzrost świadomości społecznej dotyczącej potrzeby zmiany podejścia do gospodarki wodnej. Ale dodał, że bez zmian systemowych Polacy wciąż będą ponosić wysokie koszty niewłaściwego zarządzania rzekami. "Nie chodzi o to, że ludzie nie wiedzą, jak należy postępować, albo nie chcą tego robić. Często wiedzą doskonale. Ale obecny system prawny sprawia, że naprawa rzek jest trudna i droga. To trzeba zmienić" - skonstatował ekspert.

Przywołał też popularną wśród specjalistów opinię, że utrzymywanie rzek, jezior i innych wód w stanie obecnego przekształcenia, często motywowane błędnie pojmowanym dążeniem do

ograniczania ryzyka powodziowego, jest w dłuższej perspektywie zupełnie nieopłacalne.

"Wobec zmiany klimatu, nasilających się susz i powodzi, odwlekanie działań renaturyzacyjnych tylko pogorszy sytuację. Dlatego potrzebne są proste rozwiązania, które pozwolą jak najszybciej przywracać rzekom ich naturalne funkcje. Zanim koszty zaniedbań staną się nie do udźwignięcia" - podsumował prof. Grygoruk.

Na pytanie PAP, czy podejmowane są próby zmiany prawa w zakresie działań renaturyzacyjnych, resort środowiska odpowiedział, że przekazał takie propozycje - w ramach uzgodnień międzyresortowych - do projektu nowelizacji ustaw wspierających bezpieczeństwo rzeki Odry oraz w zakresie gospodarki wodnej (projekt jest procedowany przez Ministerstwo Infrastruktury).

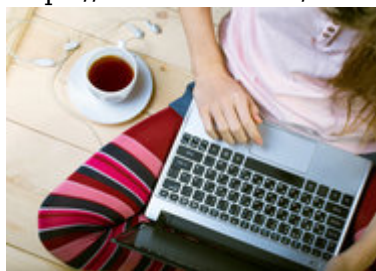
"W szczególności zaproponowano uzupełnienie katalogu działań utrzymaniowych o tzw. +miękkie+ działania renaturyzacyjne, co powinno umożliwić ich szersze zastosowanie w praktyce. Przykłady takich działań to nasadzenie drzew i krzewów w strefie brzegowej oraz wprowadzanie naturalnych elementów dla zróżnicowania siedliskowego w korycie rzeki" - czytamy w odpowiedzi przesłanej z MKiŚ.

Resort dodał, że współpracuje z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie oraz partnerami społecznymi przy realizacji projektów renaturyzacyjnych, takich jak projekt „Renaturyzacja przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych”, finansowany ze środków Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS).

Jak podkreślono, celem projektu jest: przywrócenie drożności ekologicznej i możliwości migracji ryb w dopływach rzeki Odry na obszarze województw opolskiego i dolnośląskiego; zwiększenie odporności ekosystemów poprzez tworzenie refugium dla ryb; a także realizacja założeń wynikających z rozporządzenia Nature Restoration Law (prawo o odbudowie zasobów przyrodniczych).

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/32500.html>

01-06-2026

Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#)

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy